

४५०० हेक्टर शेतजमीन आली लागवडीखाली कृषी शाखा-नैसर्गिक शेती अभियान

आवाज भंडारा / प्रतिनिधि

भंडारा : महाराष्ट्र शासन विभाग कृषी तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा 'आत्म' भंडारांतर्गत डॉ. पंजाबराव देशमुख नैसर्गिक शेती मिशन अभियानाची सुरुवात २०२३-२४ या वार्षिक सत्रापासून करण्यात आली. या वार्षिक सत्रामध्ये भंडारा जिल्हातील ५० हेक्टरप्रमाणे एक गट याप्रमाणे ९० गटांची या अभियानांतर्गत निवड करण्यात आली. जवळपास ४ हजार ५०० हेक्टर क्षेत्र या वार्षिक सत्रामध्ये लागवडीखाली आहे.

ही योजना कृषी विभाग आणि कृषी तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा यांच्या माध्यमातून राबवली जात आहे. आत्मांतर्गत नोंदणीकृत गट उमेदांतर्गत नोंदणीकृत गट शेतेकरी गटांना योजनेचे लाभ देण्यात येत आहे. या योजनेची अंमलबजाणी सुरु आहे. भंडारा तालुकातील खरवी ग्रामपंचायत सभागृहात शेतकरी गटांची सभा नुकतीची घेण्यात आली.

त्यात नैसर्गिक शेती संकलनाचा आणि व्यापी याबद्दल आत्माचे तालुका तंत्रज्ञान व्यवस्थापनक संतीश वैशगडे यांनी उमेद, आत्मा, कृषी विभागांतर्गत

शेतकरी गटांना मार्गदर्शन केले. सोबतच मंडळ कृषी अधिकारी जीवन ढगे यांनी वांधावरील प्रयोगशाळा,

मार्गदर्शन केले.

सलग फळबाग लागवड योजना, महाडीबीटी, ठिक सिंचन, यांत्रिकीकरण, याबद्दल सविस्तर यांनी 'नैसर्गिक शेती मिशन अंतर्गत शेतकरी उत्पादक

डॉ. पंजाबराव देशमुख नैसर्गिक शेती अभियान अंतर्गत तंत्र सहायक नेहल उरुकुडकर डॉ. संतोष चव्हाण (एंडा जिल्हा वाशिंग) यांच्या वांधावरील प्रयोगशाळा या संकलनेतून दिला.

कंपनीना होणारे लाभ आणि वाटचाल' याबद्दल सविस्तर मार्गदर्शन केले.

नैसर्गिक संसाधनावार भर

निसर्गात उपलब्ध असणाऱ्या संसाधनांचा वापर, पर्यावरणाला हानी न पोहोचता पर्यावरण संवर्धनासह निसर्गात प्रकृत शेती करणे म्हणजे नैसर्गिक शेती होय, त्यामध्ये कामगंध सापले, पक्षी थांबे, हिरवळीची खेत, दशपर्णी, द्रावकोग्रामाचा वापर इत्यादी विविध माध्यमांचा वापर करून शेती करण्यासाठी शेतकऱ्यांना प्रोत्साहन देण्यात येत आहे.

९० गटांची निवड

या अभियान अंतर्गत विशिष्ट गावांमध्ये ५० हेक्टर याप्रमाणे शेतकऱ्यांना निवड करून शेतकऱ्यांना गाव पातळीवर प्रशिक्षण देण्यात आले. यात दशपर्णी अर्क जीवामृत, घानमृत, कंपोस्ट खत, गांडवू खत, विजामृत, निवेदी अर्क या जैविक संसाधनांचा वापर करून कीटकाणाशेके, खते, बुरसीनाशके कसेते तरावर करण्याचे याबद्दलचे प्रशिक्षण पट. याच. पॅ. एच.एम. हैदराबाद व डॉ. संतोष चव्हाण (एंडा जिल्हा वाशिंग) यांच्या वांधावरील प्रयोगशाळा या संकलनेतून दिला.

ललीता डोबनउके यांच्यावर गुन्हा दाखल करून अवैध दारुसाठा जप केला.

मुधाकर नागमोते (रा. बघेडा) या सद्गु चालविणा यावर कारवाई करण्यात आली. तर गोबरवाली पोलिसांनी बंडू मेश्राम या अवैध दारु ३६०० रुपयांचा माल जप केला. तुमसर पोलिसांनी यादव शालिक उडीके (पिपरा) याच्यावर गुन्हा नोंदवून मोहुकुलाची दारू जप केली.

तर ईश्वर बडवाईक, अशोक भुरे दोन्ही (रा. पिपरा) यांच्या ताव्यातून मोटासायकलसह अवैध

दारु गाळियाचे साहित्य १ लाख

२० हजार ६०० रुपयांचा माल जप केला.

लाखनी पोलिसांनी राजेगाव येथे

नितेश वासनिक याच्या ताव्यातून मुद्देमाल जप केला.

गत पाच वर्षांसून हमालीचे दर न वाढवल्याने आमच्या पोटापाण्याचा प्रश्न कायम आहे. तीन रुपये प्रति कड्याचा दर निश्चितच आम्हाला परवडणारा नाही, शेतकरी एका पोत्याचे वीस रुपये देतात. राईस मिलधारक एका कड्याचे दहा रुपये देतो. तेव्हा शासनानेसुद्धा आमच्या हमालीचा दर वाढवून द्यावा एवढीच माफक अपेक्षा आहे.

-फांगो काळे,

हमाल जेवणाला

आधारभूत खरेदी केंद्रातील हमालांची प्रतिकट्टा हमाली केवळ तीन रूपये

वाढ करण्याची मागणी : केंद्रधारकांपूढे समस्या

आवाज भंडारा / प्रतिनिधि

पालांदूर : घरघरात नक्कली करेन्ऱ असले तरी बऱ्याच घरात नव्हाला पाणी मिळणे दुरुपास्त झाले आहे. बाजार चौकातील सारंग पुस्तेतम गिरडकर यांच्यासह चार घरी नळ असूनही गत पाच महिन्यांपासून नव्हाला पाणी येत नसल्याने मोठी समस्या बाजार चौकात निर्माण झाली आहे. संजय नगरासह माळी वॉर्डातील नव्हाला पाणी मिळत नाही. प्रभावित नारिकरांनी ग्रामपंचायतला निवेदन देत पाणीपुरवट्याची मागणी केली आहे.

दोन लाख लीटरची क्षमता असलेले जेलकुंभ भरतात खरे, मात्र प्रत्येक नव्हाला किमान गरजेपुरता तरी पाणी मिळणे अन्यावश्यक आहे. काढी ठिकाणी नालोला पाणी येत तर, काढी ठिकाणी नालोला पाणी येत तर, काढी ठिकाणी येण्याकरिता प्रत्येक कॉल्हवर नियोजन साधित समान पाणी वाटप करण्याची मागणी नव्हाला पाणी येण्याची मागणी केली आहे.

पालांदूर येथे भासत आहे. पालांदूर यांच्या नव्हाला तोट्यांचा अभाव... नव्हाला तोट्यांचा लावण्यात आल्या खऱ्या मात्र नारिकरांनी तोट्यांचा दुरुपयोग केला, नव्हाला अपेक्षित येत नसल्याने लागलेल्या तोट्यांचा काढायात आल्या. त्यामुळे बऱ्याचादा नाहक पाणी गटार नवीनी वाहत आहे. पाणी ही रास्ती यांची संपत्ती असल्याने त्याचा सुरुपयोग व्हावा. पिण्याच्या पाण्याचा दुरुपयोग होऊन नव्हे याकरितासुद्धा जबाबदार नारिकरांनी सहकार्य करण्याची गरज आहे.

आधारभूत खरेदी केंद्र मिळालेल्या जेवढे यांची असल्याने तरी दर निश्चित करून हमाल टोळीची मोठी मासमध्ये उभारणी आहे.

जिल्हातील किमान २९० आधारभूत खरेदी केंद्रात यांची असल्याने अपेक्षित येत नसल्याने लागलेल्या तोट्यांचा दुरुपयोग जेवढे कठीण आहे. त्यामुळे नियमांची भडिमार सुरुच आहे. त्या नियमांची असलेली शासकीय तीन पट देतात. त्यामुळे नियोजित असलेली शासकीय तीन रुपये प्रति कड्याची हमालीचा दर निश्चितच कठीण झाले आहे.

जिल्हातील बऱ्याच आधारभूत केंद्रात खरेदीची परवानी मिळूनही नुसत्या हमाल टोळीची मोठी मासमध्ये उभारणी आहे. त्यामुळे नियमांची असलेली शासकीय तीन रुपये प्रति कड्याची हमालीचा दर निश्चितच कठीण झाले आहे.

जिल्हातील बऱ्याच आधारभूत केंद्रात खरेदीची परवानी मिळूनही नुसत्या हमाल टोळीची मोठी मासमध्ये उभारणी आहे. त्यामुळे नियमांची असलेली शासकीय तीन रुपये प्रति कड्याची हमालीचा दर निश्चितच कठीण झाले आहे.

कड्याची हमालीचा निश्चितच कठीण आधारभूत धान खरेदी केंद्रात खरिपाचे धान पडून आहे. त्यामुळे नियमांची असलेली शासकीय तीन रुपये प्रति कड्याची हमालीचा दर निश्चितच कठीण झाले आहे.

कड्याची हमालीचा निश्चितच कठीण आधारभूत धान खरेदी केंद्रात खरिपाचे धान पडून आहे. त्यामुळे सुद्धा हमाल टोळीची काय करण्यात आहे. त्यामुळे सुद्धा हमाल टोळीची काय करण्यात आहे.

पालांदूर यांच्या नियमांची असलेली शासकीय तीन रुपये प्रति कड्याची हमालीचा दर निश्चितच कठीण झाले आहे.

पालांदूर यांच्या नियमांची असलेली शासकीय तीन रुपये प्रति कड्याची हमालीचा दर निश्चितच कठीण झाले आहे.

पालांदूर यांच्या नियमांची असलेली शासकीय तीन रुपये प्रति कड्याची हमालीचा दर निश्चितच कठीण झाले आहे.

पालांदूर यांच्या नियमांची असलेली शासकीय तीन रुपये प्रति कड्याची हमालीचा दर निश्चितच कठीण झाले आहे.

पालांदूर यांच्या नियमांची असलेली शासकीय तीन रुपये प्रति कड्याची हमालीचा दर निश्चितच कठीण झाले आहे.

पालांदूर यांच्या नियमांची असलेली शासकीय तीन रुपये प्रति कड्याची हमालीचा दर निश्चितच कठीण झाले आहे.

पालांदूर यांच्या नियमांची असलेली शासकीय तीन रुपये प्रति कड्याची हमालीचा दर निश्चितच कठीण झाले आहे.

पालांदूर यांच्या नियमांची असलेली शासकीय तीन रुपये प्रति कड्याची हमालीचा दर निश्चितच कठीण झाले आहे.

पालांदूर यांच्या नियमांची असलेली शासकीय तीन रुपये प्रति कड्याची हमालीचा दर निश्चितच कठीण झाले आहे.

पालांदूर य

